

2025/2295

2025 11 14

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2025/2295

2025 m. lapkričio 13 d.

kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/941 nustatomas temų „Laisvos darbo vietos“, „Darbo sąnaudų indeksas“ ir „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“ kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos, statistiniai klasifikatoriai, išskaidymas, metaduomenys ir tikslumo vertinimo kriterijai

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2025 m. gegužės 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/941 dėl Europos Sąjungos įmonių darbo rinkos statistikos, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 530/1999 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 450/2003 bei (EB) Nr. 453/2008 ⁽¹⁾, ypač į jo 4 straipsnio 7 dalį,

kadangi:

- (1) siekdama užtikrinti, kad temų „Laisvos darbo vietos“, „Darbo sąnaudų indeksas“ ir „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“ duomenys būtų renkami tiksliai, Komisija turi nustatyti duomenų rinkinių turinį ir techninius elementus, statistines sąvokas, išskaidymą, tikslumo vertinimo kriterijus, metaduomenis ir informacijos perdavimo formatus;
- (2) ekonomikos sektorių statistika turėtų būti palyginama tarptautiniu mastu. Todėl valstybės narės ir Sąjungos institucijos turėtų naudoti ekonomikos sektorių statistinius klasifikatorius, atitinkančius klasifikatorių NACE ⁽²⁾;
- (3) iš anksto nustatyti metaduomenys reikalingi ketvirtinei statistikai aiškinti ir naudoti;
- (4) siekiant supaprastinti rezultatų palyginimą ir aiškinimą bei padidinti nacionaliniu ir tarptautiniu mastu platinamų įvairių laikotarpių duomenų suderinamumą, rengiant trumpojo laikotarpio statistikos duomenis reikia atlikti sezoninį arba kalendorinį koregavimą;
- (5) analizės tikslais svarbu, kad būtų prieinama pakankamai ankstesnių duomenų, kad būtų galima įvertinti, kaip laikui bėgant kinta trumpalaikiai rodikliai;
- (6) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Europos statistikos sistemos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos

1. Perduodami nacionalinio lygmens duomenys. Komisijai (Eurostatui) perduotinų kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos, taip pat statistiniai klasifikatoriai ir išskaidymas pateikiami I priede.

⁽¹⁾ OL L, 2025/941, 2025 5 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/941/oj>.

⁽²⁾ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1893/2006, nustatantis statistinę ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių NACE 2 red. ir iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3037/90 bei tam tikrus EB reglamentus dėl konkrečių statistikos sričių, (OL L 393, 2006 12 30, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1893/oj>).

2. Pagal šį reglamentą perduoti temos „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“ duomenys prireikus patikslinami, kai tampa prieinami temos „Darbo užmokesčio struktūra“ duomenys. Patikslinti duomenys visiškai sutampa su atitinkamomis vertėmis, perduotomis pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/1526 ⁽³⁾.

2 straipsnis

Tikslumo vertinimo kriterijai

Statistinių tyrimų tikslumo vertinimo kriterijai nustatyti II priede.

3 straipsnis

Metaduomenys

1. Teikdamos Komisijai (Eurostatui) ketvirtinius temų „Laisvos darbo vietos“ ir „Darbo sąnaudų indeksas“ duomenis bei metinius temas „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“ duomenis pagal Reglamentą (ES) 2025/941, valstybės narės perduoda informaciją (metaduomenis) apie:

- a) esminius darbo rinkos pokyčius, kurie turėjo įtakos užimtų arba laisvų darbo vietų skaičiui temos „Laisvos darbo vietos“ atveju, darbo sąnaudų indeksui ir jo sudedamosioms dalims temos „Darbo sąnaudų indeksas“ atveju, taip pat kintamiesiems temos „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“ atveju;
- b) šaltinių ir metodų, naudotų per paskutinį ataskaitinį ketvirtį temų „Laisvos darbo vietos“ ir „Darbo sąnaudų indeksas“ atveju arba per paskutinius ataskaitinius metus temos „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“ atveju, pokyčius, aprašydamos:
 - šaltinių ir metodų pokyčius;
 - paveiktas laiko eilutes (NACE sekcijos lygmeniu);
 - tikėtiną poveikį kokybei, visų pirma šališkumui ir nepastovumui;
 - ar dėl šių pokyčių nutrūko kurios nors laiko eilutės ir ar buvo pakoreguoti ar patikslinti ankstesni duomenys;
- c) priežastis, kodėl ankstesni duomenys buvo iš esmės arba dažnai tikslinami;
- d) visą kitą svarbią informaciją, leidžiančią aiškinti didelius duomenų pokyčius ir juos susieti su faktine padėtimi darbo rinkoje arba šaltinių ir metodų pokyčiais.

4 straipsnis

Informacijos perdavimo formatai

1. Valstybės narės perduoda Komisijai (Eurostatui) elektroninius duomenų rinkinius, kuriuose pateikiami visiškai patikrinti ir suredaguoti duomenys, atitinkantys tvirtinimo taisykles pagal I priede nustatytas kintamųjų specifikacijas. Duomenys perduodami išsamiais duomenų rinkiniais, aprėpiančiais visus kintamuosius, nepriklausomai nuo patikslintų stebinių ir kintamųjų skaičiaus.

2. Valstybės narės pagal šį reglamentą reikalaujamus duomenis ir metaduomenis Komisijai (Eurostatui) perduoda naudodamos Komisijos (Eurostato) nurodytus keitimosi statistiniais duomenimis standartus ir vieną bendrą prieigą.

⁽³⁾ 2025 m. liepos 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2025/1526, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2025/941 nustatomas temos Darbo užmokesčio struktūra kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos, statistiniai klasifikatoriai ir tikslumo vertinimo kriterijai (OL L, 2025/1526, 2025 7 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1526/oj).

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2025 m. lapkričio 13 d.

Komisijos vardu

Pirmininkė

Ursula VON DER LEYEN

Kintamųjų sąrašas bei aprašymas ir jų techninės specifikacijos

1. KINTAMŲJŲ SĄRAŠAS IR APRAŠYMAS

a) **Tema „Laisvos darbo vietos“**

Duomenys perduodami i) nekoreguoti ir ii) koreguoti pagal sezoną.

Potėmė	Kintamojo pavadinimas	Matavimo vienetas	Išskaidymas
Laisvos darbo vietos	Laisvos darbo vietos	Skaičius, nekoreguotas	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T — A (<i>neprivaloma</i>)
		Skaičius, koreguotas pagal sezoną	NACE sekcijos: — F, J, K, L, M ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–I, N–O, P–R ir S–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>)
	Laikinojo įdarbinimo įmonių siūlomos laisvos darbo vietos, įtraukiamos pagal įmonės ar vietos vieneto, kuriame darbuotojas vykdo profesinę veiklą, ekonominės veiklos rūšį (<i>neprivaloma</i>)	Skaičius, nekoreguotas	NACE sekcijos: — A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T
		Skaičius, koreguotas pagal sezoną	NACE sekcijos: — A, F, J, K, L, M ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–I, N–O, P–R ir S–T
Užimtos darbo vietos	Užimtos darbo vietos	Skaičius, nekoreguotas	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T — A (<i>neprivaloma</i>)
		Skaičius, koreguotas pagal sezoną	NACE sekcijos: — F, J, K, L, M ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–I, N–O, P–R ir S–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>)
	Laikinojo įdarbinimo įmonių pasiūlytos užimtos darbo vietos, įtraukiamos pagal įmonės ar vietos vieneto, kuriame darbuotojas vykdo profesinę veiklą, ekonominės veiklos rūšį (<i>neprivaloma</i>)	Skaičius, nekoreguotas	NACE sekcijos: — A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T
		Skaičius, koreguotas pagal sezoną	NACE sekcijos: — A, F, J, K, L, M ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–I, N–O, P–R ir S–T

b) **Tema „Darbo sąnaudų indeksas“**

Duomenys perduodami i) nekoreguoti; ii) koreguoti pagal kalendorių ir iii) koreguoti pagal kalendorių ir sezoną. Kalendorinis ir sezoninis koregavimai atliekami netiesioginiu būdu, siekiant išlaikyti sudedamųjų dalių ir suvestinių rodiklių suderinamumą.

Potėmė	Kintamojo pavadinimas	Matavimo vienetas	Išskaidymas
Ketvirčio darbo sąnaudų indeksas vienai dirbtai valandai	Visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas vienai dirbtai valandai	Indeksas, nekoreguotas	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių ir sezoną	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
	Ketvirčio darbo užmokesčio indeksas vienai dirbtai valandai	Indeksas, nekoreguotas	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių ir sezoną	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T

Potėmė	Kintamojo pavadinimas	Matavimo vienetas	Išskaidymas
	Kitų darbo sąnaudų, išskyrus darbo užmokestį, ketvirčio indeksas vienai dirbtai valandai	Indeksas, nekoreguotas	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių ir sezoną	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T
Visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas (*)	Visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas	Indeksas, nekoreguotas	NACE sekcija: — F ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>).
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių	NACE sekcija: — F ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>).
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių ir sezoną	NACE sekcija: — F ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>).

Potėmė	Kintamojo pavadinimas	Matavimo vienetas	Išskaidymas
Ketvirčio dirbtų valandų indeksas (*)	Ketvirčio dirbtų valandų indeksas	Indeksas, nekoreguotas	NACE sekcija: — F ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>).
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių	NACE sekcija: — F ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>).
		Indeksas, koreguotas pagal kalendorių ir sezoną	NACE sekcija: — F ir — suvestiniai rodikliai: B–E, G–O, B–O, P–T ir B–T Visos kitos pirmiau neišvardytos atskiros NACE sekcijos (<i>neprivaloma</i>)
Metinės darbo sąnaudos	Visos darbo sąnaudos	Nacionalinė valiuta	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestinis rodiklis: B–T
	Darbo užmokestis	Nacionalinė valiuta	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestinis rodiklis: B–T
	Kitos darbo sąnaudos, išskyrus darbo užmokestį	Nacionalinė valiuta	NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T ir — suvestinis rodiklis: B–T

(*) Teikiama savanoriškai.

c) Tema „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“

Potėmė	Kintamojo pavadinimas	Matavimo vienetas	Išskaidymas
Valandinis darbo užmokestis	Valandinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių	Nacionalinė valiuta	Lytis: — vyras, moteris Amžiaus klasės: — iki 29, 30–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65+ Sutartinis darbo laikas: — visą darbo laiką, ne visą darbo laiką Ekonominė ir finansinė kontrolė: — valstybinė, privati NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T
Valandinis darbo užmokestis	Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis	Procentinė dalis	Amžiaus klasės: — iki 29, 30–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65+ Sutartinis darbo laikas: — visą darbo laiką, ne visą darbo laiką Ekonominė ir finansinė kontrolė: — valstybinė, privati NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T
Darbuotojai	Darbuotojai	Skaicius, darbuotojų skaičius	Lytis: — vyras, moteris Amžiaus klasės: — iki 29, 30–34, 35–44, 45–54, 55–64, 65+ Sutartinis darbo laikas: — visą darbo laiką, ne visą darbo laiką Ekonominė ir finansinė kontrolė: — valstybinė, privati NACE sekcijos: — B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T

2. TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

a) Tema „Laisvos darbo vietos“

1. *Užimta darbo vieta* ⁽¹⁾ – mokamo darbo vieta įmonėje rezidentėje arba vietos vienetu rezidente, į kurią darbuotojas yra paskirtas nustatytam laikotarpiui ar iki atskiro pranešimo.
2. *Laisva darbo vieta* – mokamo darbo vieta įmonėje rezidentėje arba vietos vienetu rezidente:
 - a) kuri yra naujai sukurta, neužimta arba artimiausiu metu tapsianti laisva;
 - b) dėl kurios darbdavys imasi aktyvių veiksmų ieškodamas tinkamo kandidato ne iš tos pačios įmonės (net jei šią darbo vietą gali užimti kandidatas iš tos pačios įmonės). Aktyvūs veiksmai ieškant tinkamo kandidato apima:
 - i) pranešimą apie laisvą darbo vietą valstybės įdarbinimo tarnyboms;
 - ii) susisiekimą su privačia įdarbinimo agentūra ir (arba) darbuotojų paieškos specialistais;
 - iii) pranešimo apie laisvą darbo vietą skelbimą visuomenės informavimo priemonėse (pvz., internete, laikraščiuose, žurnaluose);
 - iv) pranešimo apie laisvą darbo vietą skelbimą viešuose skelbimuose;
 - v) tiesioginį bendravimą su galimais kandidatais ir (arba) potencialiais darbuotojais, pokalbius su jais arba atranką;
 - vi) kreipimąsi į darbuotojus ir (arba) asmeninių ryšių naudojimą;
 - vii) praktikantų įdarbinimą tam, kad po bandomojo laikotarpio jie užimtų mokamą darbo vietą;
 - c) į kurią darbdavys iš karto ar per tam tikrą laikotarpį ketina priimti kandidatą.

Laikinojo įdarbinimo įmonių atveju užimtos darbo vietos, įtrauktos į laikinojo įdarbinimo įmonių darbo užmokesčio fondą, ir į šį fondą įtrauksimos laisvos darbo vietos įskaitomos:

- dėl privalomo statistinių duomenų apie laisvas darbo vietas NACE O sekcijoje, atitinkančioje laikinojo įdarbinimo įmonių ekonominės veiklos rūšį, perdavimo;
- pasirinktinai pagal įmonės rezidentės ar vietos vieneto rezidento, kuriame darbuotojas vykdo profesinę veiklą, NACE sekciją.

b) Tema „Darbo sąnaudų indeksas“

1. *Visos darbo sąnaudos* yra bendrosios darbdavio išlaidos samdant darbo jėgą. Jas sudaro darbo užmokesčio, įskaitant priemokas, darbdavių socialinių įmokų ir darbdavio mokamų su užimtumu susijusių mokesčių, laikomų darbo sąnaudomis, suma atėmus darbdavio gautas su užimtumu susijusias subsidijas.
2. *Dirbtos valandos* apima bendrą visų darbuotojų, nepriklausomai nuo to, ar tai visą darbo laiką, ar ne visą darbo laiką dirbantys darbuotojai, pameistriai, apmokami stazuotojai ar praktikantai, faktiškai dirbtų valandų skaičių. Faktiškai dirbtos valandos apibrėžiamos kaip visų laikotarpių, praleistų vykdant tiesioginę ir pagalbinę veiklą prekėms gaminti ir paslaugoms teikti per ataskaitinį ketvirtį, suma. Darbuotojai apibrėžiami Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2025/1526 I priede.

⁽¹⁾ Ši sąvoka atitinka Europos sąskaitų sistemos sąvoką „darbas“ (11.22 dalis). Žr. 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Europos Sąjungoje (OL L 174, 2013 6 26, p. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/549/oj>).

Į faktiškai dirbtas valandas įskaitoma:

- įprastiniu darbo laiku dirbtos valandos;
- apmokami viršvalandžiai, t. y. papildomai prie įprastinių darbo valandų dirbtos valandos, nepriklausomai nuo taikomo valandinio darbo užmokesčio tarifo (pvz., viena dirbta valanda apmokėta dvigubu tarifu turėtų būti registruojama kaip viena valanda);
- neapmokami viršvalandžiai ⁽²⁾ (jei įmanoma);
- laikas, praleistas vykdant tokias užduotis kaip pasiruošimas darbui ir darbo vietos paruošimas; instrumentų ir įrenginių paruošimas, priežiūra, taisymas ir valymas; kvitų ir sąskaitų faktūrų išrašymas; dokumentų ir ataskaitų rengimas ir kt.;
- prastovų laikas, nedarbant praleistas darbo vietoje dėl tokių priežasčių kaip įrenginių gedimas, nelaimingi atsitikimai ar atsitiktinis darbo nebuvimas, tačiau už kurį pagal darbo sutartį yra mokama;
- trumpas poilsio laikas darbo vietoje, įskaitant arbatos ir kavos pertraukėles;
- valandos, praleistos mokymo kursuose įmonėje, vietos vienetu arba švietimo įstaigoje (į šią eilutę neįtraukiami pameistriai);
- valandos, praleistos dalykinėse kelionėse, už kurias sumokėjo darbdavys;
- darbo pagal iškvietimą valandos, praleistos darbo vietoje, ir valandos, praleistos už darbo vietos ribų, skaičiuojamos nuo to momento, kai darbuotojas yra iškviečiamas, (įskaitant laiką, sugaištą kelionėms, pvz., iš namų į darbo vietą);
- valandos, praleistos dirbant iš namų, su sąlyga, kad darbuotojas yra pasiekiamas darbdaviui įprastomis darbo valandomis.

Į faktiškai dirbtas valandas neįskaitoma:

- apmokėtos, tačiau nedarbtos valandos, pvz., mokamos atostogos, valstybinės šventės, nebuvimas darbe dėl ligos, motinystės atostogos, *force majeure* įvykiai, pvz., ekstremalios oro sąlygos ar gaivalinės nelaimės, ir kt.;
- nedarbtos ir neapmokėtos valandos, pvz., nedarbingumo ir motinystės atostogų metu ir kt.;
- (apmokėtos arba neapmokėtos) nedarbtos valandos specialiųjų atostogų dėl medicininės apžiūros, santuokos, laidotuvių, persikėlimo į kitą būstą, po nelaimingo atsitikimo ir kt. metu;
- pagrindinės pertraukos pavalgyti (t. y. ne trumpas poilsio laikas arba pertraukos, kurių metu tiekama kava ar gaivieji gėrimai);
- (apmokėtos arba neapmokėtos) nedarbtos valandos priverstinai trumpiau dirbto laiko, darbo ginčų, lokautų metu ir kt.;
- laikas, kurį darbuotojas sugaišo kelionėms iš namų į darbo vietą ir atgal;
- valandos, kurias pameistriai praleido mokymo kursuose įmonėje, vietos vienetu arba švietimo įstaigose.

3. *Darbo užmokestis* apima tiesioginį atlyginimą, priemokas ir atlyginimą už pamaininį darbą, specialiąsias išmokas, honorarus, komisinius ir atlyginimą natūra. Jis taip pat apima darbo užmokestį, mokamą namudininkams, pameistriams, stažuotojams ir praktikantams. Tačiau darbo užmokesčiui nepriskiriamas namudininkams pagal produkcijos vieneto tarifas mokamas atlyginimas [2010 m. ESS 4.07 dalies e punktą]. Priešingai nei nacionalinėse sąskaitose, darbo užmokesčiui nepriskiriami arbatpinigiai ir piniginės dovanos, nes darbdaviai jų nemoka, todėl jų sąskaitose jie neįskaitomi kaip darbo sąnaudos.

⁽²⁾ Neapmokamos dirbtos valandos, kaip sudedamoji rodiklio „Faktiškai dirbtos valandos“ dalis dažnai turi būti apskaičiuojamos, pvz., remiantis namų ūkių tyrimo duomenimis.

Darbo užmokestis įskaitomas į tą laikotarpį, per kurį atliktas darbas. Tačiau *ad hoc* priemokos arba kiti išskirtiniai mokėjimai, 13-asis atlyginimas ir kt., yra įskaitomi tada, kai jie turi būti išmokėti. Akcijų pasirinkimo sandorių įtraukimo į sąskaitas laikas turėtų būti paskirstytas per laikotarpį, kurio pradžia – teisių suteikimo diena, o pabaiga – teisių įsigaliojimo diena. Jei nėra tinkamų duomenų, pasirinkimo sandorio vertė į sąskaitas įtraukiama teisių įsigaliojimo dieną.

4. *Kitas darbo sąnaudas, išskyrus darbo užmokestį*, sudaro šių sudedamųjų dalių suma: darbdavių socialinės įmokos ir darbdavio mokami darbo jėgos mokesčiai, atėmus darbdavio gautas su užimtumu susijusias subsidijas.
5. *Darbdavių socialinės įmokos* – socialinių įmokų, kurias darbdaviai turi mokėti pagal socialinės apsaugos sistemas arba kitas su užimtumu susijusias socialinio draudimo sistemas, skirtas jų darbuotojų teisėms į socialines išmokas užtikrinti, suma. Darbdavių socialinės įmokos gali būti faktinės arba sąlyginės.

Jos siejamos su šių rūšių rizika ir poreikiais:

- liga;
- invalidumas, negalia;
- nelaimingas atsitikimas darbe arba profesinė liga;
- senatvė;
- maitintojo netektis;
- motinystė;
- šeima;
- užimtumo skatinimas;
- nedarbas;
- būstas;
- švietimas;
- skurdas.

Jos apima pameistriams mokėtinas darbdavių socialines įmokas.

6. *Darbdavio mokami darbo jėgos mokesčiai* apima visus darbo užmokesčiu arba įdarbinimu pagrįstus mokesčius. Šie mokesčiai laikomi darbo sąnaudomis. Jie taip pat apima mokesčines baudas, mokamas darbdavių kai kuriose šalyse už nepakankamą įdarbintų žmonių su negalia skaičių, ir panašius mokesčius ar privalomuosius mokėjimus.
Ši darbo sąnaudų kategorija neapima darbdavio mokamų socialinių įmokų ar sumų, kurias darbdavys išskaičiuoja darbuotojo mokėtinoms socialinėms įmokoms ar pajamų mokesčiams sumokėti.
7. *Darbdavio gautos darbo jėgos subsidijos* – visos subsidijų forma gautos sumos, skirtos padengti daliai ar visoms tiesioginio atlyginimo išlaidoms, tačiau neskirtos socialinės apsaugos arba profesinio mokymo išlaidoms padengti. Neįskaitomos grąžinamosios išmokos, kurias darbdaviui sumoka socialinės apsaugos institucijos arba papildomo draudimo fondai. Įskaitomos darbo jėgos subsidijos, kuriomis padengiamos pameistrių, taip pat apmokamų stažuotojų ir praktikantų atlyginimo išlaidos.
8. *Visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas vienai dirbtai valandai (darbo sąnaudų indeksas arba LCI)* apibrėžiamas kaip ketvirčio darbo sąnaudų Laspeireso indeksas vienai dirbtai valandai, kasmet susiejamas grandininio metodu ir pagrįstas fiksuota ekonominės veiklos rūšių NACE klasifikatoriaus sekcijų lygmeniu struktūra. Formulė, kuri naudojama LCI apskaičiuoti, nurodyta 2.1 skirsnyje „Apskaičiavimo taisyklės“.
9. *Ketvirčio darbo užmokesčio indeksas vienai dirbtai valandai* apibrėžiamas kaip ketvirčio darbo užmokesčio Laspeireso indeksas vienai dirbtai valandai, kasmet susiejamas grandininio metodu ir pagrįstas fiksuota ekonominės veiklos rūšių NACE klasifikatoriaus sekcijų lygmeniu struktūra.

10. *Kitų darbo sąnaudų, išskyrus darbo užmokesį, ketvirčio indeksas vienai dirbtai valandai* apibrėžiamas kaip kitų darbo sąnaudų, išskyrus darbo užmokesį, ketvirčio Laspeireso indeksas vienai dirbtai valandai, kasmet susiejamas grandininio metodu ir pagrįstas fiksuota ekonominės veiklos rūšių NACE klasifikatoriaus sekcijų lygmeniu struktūra.
 11. *Visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas (TCI) (neprivalomas)* apibrėžiamas kaip paprastas visų per ataskaitinį ketvirtį įskaitytų darbo sąnaudų ir ketvirtadalio per praėjusius kalendorinius metus įskaitytų darbo sąnaudų santykis, kasmet susiejamas grandininio metodu su baziniais metais. Formulė, kuri naudojama TCI indeksui apskaičiuoti, nurodyta 2.1 skirsnyje „Apskaičiavimo taisyklės“.
 12. *Ketvirčio dirbtų valandų indeksas (HWI) (neprivaloma)* apibrėžiamas kaip ketvirčio dirbtų valandų Pašės indeksas, kasmet susiejamas grandininio metodu ir pagrįstas kintančia ekonominės veiklos rūšių NACE klasifikatoriaus sekcijų lygmeniu struktūra. Formulė, kuri naudojama HWI apskaičiuoti, nurodyta 2.1 skirsnyje „Apskaičiavimo taisyklės“.
- Ketvirčio darbo sąnaudų indeksas, visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas ir ketvirčio dirbtų valandų indeksas – nekoreguoti, koreguoti pagal kalendorių ir koreguoti pagal kalendorių ir sezoną – išreiškiami taikant bazinius metus, kurių metiniai indeksai, apskaičiuoti išvedus tų metų keturių ketvirčio indeksų vidurkį, prilyginami 100.
- Baziniai metai keičiami kas ketverius metus. Ataskaitinių laikotarpių duomenys perduodami pagal naujus bazinius metus, pradedant pirmuoju metų, einančių po to, kai Eurostatas paskelbia naujausius temos „Darbo sąnaudų struktūra“ duomenis, ketvirčiu. Pirmieji baziniai metai – 2024 m.

c) **Tema „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“**

1. *Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis* – skirtumas tarp vidutinio darbuotojų vyrų ir darbuotojų moterų valandinio darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių, tokį skirtumą pateikiant kaip procentinę dalį nuo vidutinio darbuotojų vyrų valandinio darbo užmokesčio neatskaičius mokesčių.
2. *Darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, apmokėtų valandų skaičius, ekonominės ir finansinės kontrolės forma (valstybinė ar privati) ir sutartinis darbo laikas (visą darbo laiką ar ne visą darbo laiką dirbantis darbuotojas)* apibrėžti Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) 2025/1526.
3. *Valandinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių* yra mėnesinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių, padalytas iš mėnesinio apmokėtų valandų skaičiaus.

2.1. Apskaičiavimo taisyklės

a) **Tema „Laisvos darbo vietos“**

Duomenys apie laisvas ir užimtas darbo vietas turi būti reprezentatyvūs viso ataskaitinio ketvirčio duomenys. Šiuo tikslu valstybės narės gali nuspręsti rinkti konkrečios ataskaitinio ketvirčio vidurio mėnesio ataskaitinės dienos duomenis arba apskaičiuoti reprezentatyvų vidurkį, pagrįstą konkrečiomis ataskaitinio ketvirčio vidurio mėnesio ataskaitinės dienomis surinktais duomenimis arba per visą ataskaitinį ketvirtį nepertraukiamai rinktais duomenimis.

b) **Tema „Darbo sąnaudų indeksas“**

Ketvirčio darbo sąnaudų indeksai vienai dirbtai valandai, visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksai (*neprivaloma*) ir ketvirčio dirbtų valandų indeksai (*neprivaloma*) turi būti reprezentatyvūs viso ataskaitinio ketvirčio indeksai.

Metinės darbo sąnaudos (svoriai) atitinka visus kalendorinius metus.

c) **Grandininio metodu susieto darbo sąnaudų indekso (LCI) apskaičiavimo formulė**

Grandininio Laspeireso indekso formulė naudojama norint apskaičiuoti atskirų NACE sekcijų, NACE suvestinių rodiklių ir visos ekonomikos ketvirčio darbo sąnaudų indeksą vienai dirbtai valandai (LCI) ir dvi jo sąnaudų sudedamąsias dalis („Darbo užmokestis“ ir „Kitos darbo sąnaudos, išskyrus darbo užmokesį“).

1. Pagrindinė Laspeireso formulė, kuri naudojama norint apskaičiuoti j metų t ketvirčio atskirų NACE sekcijų, NACE suvestinių rodiklių ir visos ekonomikos LCI, kai baziniai metai k , yra apibrėžiama taip:

$$LCI_{tj}(k) = \frac{\sum_i w_i^{tj} h_i^k}{\sum_i w_i^k h_i^k} = \frac{\sum_i (w_i^{tj}/w_i^k) w_i^k h_i^k}{\sum_i W_i^k} = \frac{\sum_i W_i^k (w_i^{tj}/w_i^k)}{\sum_i W_i^k}$$

Čia:

- w_i^{tj} darbo sąnaudos per valandą, kurią dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, j metų t ketvirtį,
 h_i^k valandos, kurias dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, k metais,
 w_i^k darbo sąnaudos per valandą, kurią dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, k metais,
o $1 \leq t \leq 4$,
 W_i^k $w_i^k \times h_i^k$ = NACE i sekcijos darbuotojų visos darbo sąnaudos k metais.

2. Svoriai, naudojami indeksui apskaičiuoti, nustatomi taip: $\frac{W_i^k}{\sum_i W_i^k}$
3. Metinis l metų ryšys su $l + 1$ metais, kai $0 \leq l < l + 1 < j$, nustatomas taip:

$$L''_{l, l+1} = \frac{\sum_i w_i^{l+1} h_i^l}{\sum_i w_i^l h_i^l}$$

4. Grandininio Laspeireso indekso formulė j metų t ketvirčiui, kai baziniai metai $k = 0$, o m yra intervalas, kuris naudojamas apdorojant ir pritaikant būtinus metinius svorius, kai $1 \leq m \leq 2$, nustatoma taip:

$$LCI_{tj(0)} = 100 \times (L''_{0,1}) \times (L''_{1,2}) \times \dots \times (L''_{j-m-1,j-m}) \times LCI_{tj(j-m)}$$

d) Grandininio metodu susietų visų darbo sąnaudų indeksų apskaičiavimo formulė (neprivaloma)

1. Formulė, kuri naudojama norint apskaičiuoti visas j metų t ketvirčio atskirų NACE sekcijų, NACE suvestinių rodiklių ir visos ekonomikos darbo sąnaudas (TCI), kai ataskaitiniai metai k , yra apibrėžiama taip:

$$TCI_{tj}(k) = \frac{\sum_i h_i^{tj} w_i^k}{\sum_i h_i^k w_i^k} = \frac{\sum_i W_i^{tj}}{\sum_i W_i^k}$$

čia:

- h_i^{tj} = valandos, kurias dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, j metų t ketvirtį,
 w_i^{tj} = darbo sąnaudos per valandą, kurią dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, j metų t ketvirtį,
 h_i^k = valandos, kurias dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, k metais,
 w_i^k = darbo sąnaudos per valandą, kurią dirbo NACE i sekcijos darbuotojai, k metais,
 W_i^{tj} = $w_i^{tj} \times h_i^{tj}$ = NACE i sekcijos darbuotojų visos darbo sąnaudos j metų t ketvirtį,
 W_i^k = $w_i^k \times h_i^k$ = NACE i sekcijos darbuotojų visos darbo sąnaudos k metais,
o $1 \leq t \leq 4$.

2. Grandininio indekso formulė j metų t ketvirčiui, kai baziniai metai $k = 0$, nustatoma taip:

$$TCI_{tj(0)} = \frac{\sum_i h_i^{tj} w_i^0}{\sum_i h_i^0 w_i^0} = \frac{\sum_i W_i^{tj}}{\sum_i W_i^0}$$

e) Grandininio metodu susietų dirbtų valandų indeksų (HWI) apskaičiavimo formulė (neprivaloma)

1. Pagrindinė Pašės formulė, kuri naudojama norint apskaičiuoti j metų t ketvirčio atskirų NACE sektorių, NACE suvestinių rodiklių ir visos ekonomikos grandininio metodu susietus dirbtų valandų indeksus (HWI), kai ataskaitiniai metai k , yra apibrėžiama taip:

$$HWI_{tj(k)} = \frac{\sum_i h_i^{tj} w_i^{tj}}{\sum_i h_i^k w_i^{tj}} = \frac{\sum_i h_i^{tj} w_i^{tj}}{\sum_i (h_i^k / h_i^{tj}) h_i^{tj} w_i^{tj}} = \frac{\sum_i W_i^{tj}}{\sum_i W_i^{tj} (h_i^k / h_i^{tj})}$$

čia:

- h_i^{tj} = valandos, kurias dirbo NACE i sektorių darbuotojai, j metų t ketvirtį,
 h_i^k = valandos, kurias dirbo NACE i sektorių darbuotojai, k metais,
 w_i^{tj} = darbo sąnaudos per valandą, kurią dirbo NACE i sektorių darbuotojai j metų t ketvirtį,
 $W_i^{tj} = w_i^{tj} \times h_i^{tj}$ = NACE i sektorių darbuotojų visos darbo sąnaudos j metų t ketvirtį,
o $1 \leq t \leq 4$.

2. Svoriai, naudojami indeksui apskaičiuoti, nustatomi taip:

$$\frac{W_i^{tj}}{\sum_i W_i^{tj}}$$

3. Metinis l metų ryšys su $l + 1$ metais, kai $0 \leq l < l + 1 < j$, nustatomas taip:

$$L'_{l, l+1} = \frac{\sum_i h_i^{l+1} w_i^{l+1}}{\sum_i h_i^l w_i^{l+1}}$$

4. Grandininio Pašės indekso formulė j metų t ketvirčiui, kai ataskaitiniai metai $k = 0$, o m yra intervalas, kuris naudojamas apdorojant ir pritaikant būtinus metinius svorius, kai $1 \leq m \leq 2$, nustatoma taip:

$$HWI_{tj(0)} = 100 \times (L'_{0,1}) \times (L'_{1,2}) \times \dots \times (L'_{j-m-1,j-m}) \times HWI_{tj(j-m)}$$

f) Tema „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“

$$GPG_K = \frac{\left[\frac{\sum_{i=1}^M GHE_i^M}{M} - \frac{\sum_{j=1}^W GHE_j^W}{W} \right]}{\frac{\sum_{i=1}^M GHE_i^M}{M}} \times 100$$

Čia:

- GPG_K = moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis K kalendoriniais metais,
 GHE_i = i darbuotojo vyro valandinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių per K kalendorinių metų reprezentatyvų mėnesį arba jo įvertis, jei nėra duomenų apie darbo užmokesčio struktūrą,
 GHE_j = j darbuotojos moters valandinis darbo užmokestis neatskaičius mokesčių per K kalendorinių metų reprezentatyvų mėnesį arba jo įvertis, jei nėra duomenų apie darbo užmokesčio struktūrą,
 M = vyrų darbuotojų skaičius,
 W = moterų darbuotojų skaičius.

2.2. Išankstinių įverčių duomenų rinkiniai

a) Tema „Laisvos darbo vietos“

Reglamento (ES) 2025/941 5 straipsnyje nurodytos valstybės narės perduoda kintamųjų „Laisvos darbo vietos“ ir „Užimtos darbo vietos“ išankstinius įverčius. Šie įverčiai turi būti reprezentatyvūs visų įmonių rezidenčių arba vietos vienetų rezidentų, kuriuos sudaro vienas ar daugiau darbuotojų, priklausančių visumai visų NACE sektorių, įtrauktų į temą „Laisvos darbo vietos“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 2 dalyje, įverčiai.

Duomenys perduodami nekoreguoti ir koreguoti pagal sezoną.

b) Tema „Darbo sąnaudų indeksas“

Reglamento (ES) 2025/941 5 straipsnyje nurodytos valstybės narės perduoda darbo sąnaudų indekso (LCI) išankstinius įverčius. Šie įverčiai turi būti reprezentatyvūs visų įmonių rezidenčių arba vietos vienetų rezidentų, kuriuos sudaro vienas ar daugiau darbuotojų, priklausančių visumai visų NACE sekcijų, įtrauktų į temą „Darbo sąnaudų indeksas“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 2 dalyje, įverčiai.

Duomenys perduodami nekoreguoti ir koreguoti pagal kalendorių.

Pagal kalendorių ir sezoną koreguotų duomenų perduoti neprivaloma.

Abiejų temų išankstiniai įverčiai turėtų apimti visus bent keturių ketvirčių iki ataskaitinio laikotarpio patikslinimus.

Abiejų temų išankstinių įverčių pagal atskiras NACE sekcijas ir NACE suvestinius rodiklius, kaip nurodyta 1 skirsnyje „Kintamųjų sąrašas ir aprašymas“, perduoti neprivaloma.

2.3. Ankstesni duomenys (neprivaloma)

a) Tema „Laisvos darbo vietos“

Valstybės narės turėtų perduoti ankstesnius duomenis, kaip apibrėžta 1 skirsnyje „Kintamųjų sąrašas ir aprašymas“, už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2010 m. pirmuoju ketvirčiu, išskyrus ankstesnius NACE G, J, K ir T sekcijų duomenis, kurie turėtų būti perduoti už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2018 m. pirmuoju ketvirčiu.

Ankstesni duomenys turėtų apimti visas įmones rezidentės arba vietos vienetus rezidentus, kuriuose dirba vienas ar daugiau darbuotojų.

b) Tema „Darbo sąnaudų indeksas“

Valstybės narės turėtų perduoti ankstesnius duomenis, susijusius su poteme „Ketvirčio darbo sąnaudų indeksas vienai dirbtai valandai“, kaip apibrėžta 1 skirsnyje „Kintamųjų sąrašas ir aprašymas“, už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2009 m. pirmuoju ketvirčiu, išskyrus ankstesnius NACE G, J, K ir T sekcijų duomenis, kuriuos jos turėtų perduoti už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2018 m. pirmuoju ketvirčiu.

Ankstesni duomenys turėtų apimti įmones, kuriose dirba vienas ir daugiau darbuotojų. Jei tokių duomenų nėra, turėtų būti naudojami tinkami šaltiniai ir metodai duomenims apskaičiuoti.

Ankstesnius duomenis, susijusius su poteme „Metinės darbo sąnaudos“, kaip apibrėžta 1 skirsnyje „Kintamųjų sąrašas ir aprašymas“, valstybės narės turėtų perduoti už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2008 m., išskyrus ankstesnius NACE G, J, K ir T sekcijų duomenis, kuriuos jos turėtų perduoti už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2017 m.

Ankstesnius duomenis, susijusius potemėmis „Visų darbo sąnaudų ketvirčio indeksas“ ir „Ketvirčio dirbtų valandų indeksas“, kaip apibrėžta 1 skirsnyje „Kintamųjų sąrašas ir aprašymas“, valstybės narės gali perduoti už ataskaitinius laikotarpius pradedant 2025 m. pirmuoju ketvirčiu.

c) Tema „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“

Nuo 2026 kalendorinių metų valstybės narės turėtų perduoti ankstesnius duomenis už ataskaitinius laikotarpius iki naujausių Eurostatui perduotų temos „Darbo užmokesčio struktūra“ duomenų.

II PRIEDAS

Tikslumo vertinimo kriterijai

a) Tema „Laisvos darbo vietos“

Atrankos metodus taikančios valstybės narės turi siekti, kad variacijos koeficientas neviršytų 5 % laisvų darbo vietų skaičiaus (nekoreguoto), kuris per ataskaitinį ketvirtį apskaičiuotas visoms įmonėms rezidentėms arba vietos vienetams rezidentams, kuriuose dirba vienas ar daugiau darbuotojų ir kurie priklauso visumai visų NACE sektorių, įtrauktų į temą „Laisvos darbo vietos“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 2 dalyje.

Atrankos metodus taikančios valstybės narės turi siekti, kad variacijos koeficientas neviršytų 1 % užimtų darbo vietų skaičiaus (nekoreguoto), kuris per ataskaitinį ketvirtį apskaičiuotas visoms įmonėms rezidentėms arba vietos vienetams rezidentams, kuriuose dirba vienas ar daugiau darbuotojų ir kurie priklauso visumai visų NACE sektorių, įtrauktų į temą „Laisvos darbo vietos“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 2 dalyje.

Pagal šį reglamentą perduoti duomenys pažymimi kaip „mažai patikimi“, jei jų variacijos koeficientas viršija 25 %.

b) Tema „Darbo sąnaudų indeksas“

Atrankos metodus taikančios valstybės narės turi siekti, kad standartinė paklaida neviršytų 0,2 procentinio punkto darbo sąnaudų indekso sudedamajai daliai „Darbo užmokestis“, kurios grandininio metodu nesusieti ir pagal kalendorių ar sezoną nekoreguoti duomenys apskaičiuoti visoms įmonėms rezidentėms arba vietos vienetams rezidentams, kuriuose dirba vienas ar daugiau darbuotojų ir kurie priklauso visumai visų NACE sektorių, įtrauktų į temą „Darbo sąnaudų indeksas“, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2025/941 6 straipsnio 2 dalyje.

Standartinė paklaida turėtų būti apskaičiuojama naudojant teorines formules arba simuliacijas. Ja apskaičiuojamas tikėtinas atotrūkis tarp statistinio įverčio ir faktinės išmatuotinos vertės.

c) Tema „Moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkis“

Tais metais, kurie sutampa su temos „Darbo užmokesčio struktūra“ ataskaitiniais metais, valstybės narės turi siekti, kad absoliutusias skirtumas tarp 1) vertės, gautos pagal temos „Darbo užmokesčio struktūra“ duomenis, bei 2) moterų ir vyrų darbo užmokesčio atotrūkio, kurio perduoti duomenys apima visą ekonomiką, (prieš patikslinimą) būtų mažesnis nei 2 procentiniai punktai.